

Briuselis, 2023 m. lapkričio 3 d.
(OR. en)

14988/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0392(NLE)

AELE 40
EEE 37
N 93
ISL 52
FL 31
MI 935
CLIMA 530
ENV 1232
ENER 594
TRANS 471

PASIŪLYMAS

nuo: Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ

gavimo data: 2023 m. lapkričio 3 d.

kam: Europos Sajungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET

Komisijos dok. Nr.: COM(2023) 696 final

Dalykas: Pasiūlymas – TARYBOS SPRENDIMAS dėl pozicijos, kurios Europos Sajungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniam komitete, dėl EEE susitarimo XX priedo (Aplinka) dalinio pakeitimo (Jūrų transportui ir stacionariems įrenginiams taikoma ATLPS)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 696 final.

Pridedama: COM(2023) 696 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2023 11 03
COM(2023) 696 final

2023/0392 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniam komitetui, dėl EEE susitarimo XX priedo (Aplinka) dalinio pakeitimo

(Jūrų transportui ir stacionariems įrenginiams taikoma ATLPS)

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas yra susijęs su sprendimu, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniam komitetė dėl numatomo priimti Jungtinio komiteto sprendimo iš dalies pakeisti EEE susitarimo XX priedą (Aplinka)

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. EEE susitarimas

Europos ekonominės erdvės susitarimu (toliau – *EEE susitarimas*) užtikrinamos vienodos EEE piliečių ir ekonominės veiklos vykdytojų teisės ir pareigos vidaus rinkoje. Juo numatyta keturias laisves apimančius ES teisės aktus taikyti visose 30 EEE valstybių, t. y. ES valstybėse narėse, Norvegijoje, Islandijoje ir Lichtensteine. Be to, EEE susitarimu numatomas bendradarbiavimas kitose svarbiose srityse, pavyzdžiu, mokslinių tyrimų ir plėtros, švietimo, socialinės politikos, aplinkos, vartotojų apsaugos, turizmo ir kultūros srityse, kurios bendrai vadinamos *gretutinės ir horizontaliosios* politikos sritimis. EEE susitarimas įsigaliojo 1994 m. sausio 1 d. Europos Sąjunga ir jos valstybės narės yra EEE susitarimo šalys.

2.2. EEE jungtinis komitetas

EEE jungtinis komitetas yra atsakingas už EEE susitarimo valdymą. Tai forumas, kuriam keičiamasi nuomonėmis, susijusiomis su EEE susitarimo veikimu. Jo sprendimai priimami bendru sutarimu ir yra privalomi Susitarimo šalims. Atsakomybė už EEE klausimų koordinavimą ES tenka Europos Komisijos generaliniam sekretoriatui.

2.3. Numatomas EEE jungtinio komiteto aktas

EEE jungtinis komitetas turėtų priimti EEE jungtinio komiteto sprendimą (toliau – *numatomas aktas*) dėl EEE susitarimo XX priedo (Aplinka) dalinio pakeitimo.

Numatomo akto tikslas – i EEE susitarimą įtraukti Reglamentą (ES) 2023/957, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/757 siekiant numatyti, kad i ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą būtų įtraukta jūrų transporto veikla, ir numatyti papildomų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo ir teršalų iš papildomų laivų tipų išmetimo stebėseną, ataskaitų teikimą ir tikrinimą¹, Direktyvą (ES) 2023/959, kuria iš dalies keičiamas Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, ir Sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo², Sprendimą (ES) 2023/852, kuriuo dėl apyvartinių taršos leidimų, perkeltinų į Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos stabilumo rezervą iki 2030 m., skaičiaus

¹ 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/957, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/757 siekiant numatyti, kad i ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą būtų įtraukta jūrų transporto veikla, ir numatyti papildomų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo ir teršalų iš papildomų laivų tipų išmetimo stebėseną, ataskaitų teikimą ir tikrinimą (OL L 130, 2023 5 16, p. 105).

² 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/959, kuria iš dalies keičiamas Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, ir Sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo (OL L 130, 2023 5 16, p. 134).

iš dalies keičiamas Sprendimas (ES) 2015/1814³, ir Komisijos sprendimą (ES) 2023/1575 dėl 2024 m. pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą suteiktinų visos Sajungos apyvartinių taršos leidimų skaičiaus⁴.

Vadovaujantis EEE susitarimo 103 ir 104 straipsniais, numatomas aktas taps privalomas Susitarimo šalims.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Komisija teikia pridedamą EEE jungtinio komiteto sprendimo projektą, kad Taryba jį priimtų kaip Sajungos poziciją. Priimta pozicija turėtų būti artimiausiu metu pateikta EEE jungtiniam komitetė.

Pridedamame EEE jungtinio komiteto sprendimo projekte numatyta speciali peržiūros nuostata, susijusi su Direktyvos 2003/87/EB IVa skyriaus taikymu, ir, kol bus sulaukta tos peržiūros rezultatų, IVa skyriuje išdėstytose leidimų išdavimo ir stebėsenos taisyklės Lichtenšteinui nebus taikomos. Tai viršija tai, kas gali būti laikoma tik techninėmis adaptacijomis, kaip apibrėžta Tarybos reglamente Nr. 2894/94⁵. Todėl Taryba turi nustatyti Sajungos poziciją.

Ši adaptacija pateisinama konkrečiomis Lichtenšteino aplinkybėmis, nes Lichtenšteino ir Šveicarijos dvišalėje sutartyje numatyta, kad, pirma, Lichtenšteinas nustato tokį patį CO₂ mokesčio lygį kaip Šveicarija (šiuo metu 120 EUR už toną CO₂) ir, antra, CO₂ mokesčio administravimą, išskaitant surinkimą Lichtenšteino ir Austrijos pasienyje, vykdo tik Šveicarijos valdžios institucijos, o mokesčių moka Šveicarijos subjektai. Taip yra todėl, kad visi degalai tiekiami iš Šveicarijos, o juos sandėliuoja Šveicarijos subjektai. Todėl tuo atveju, jei kito Jungtinio komiteto sprendimo dėl Direktyvos 2003/87/EB dalinių pakeitimų įtraukimo metu nacionaliniai anglies dioksido mokesčiai būtų faktiškai didesni už ATLPS2 kainą, turi būti atlakta konkreti Lichtenšteinui skirta peržiūra dėl nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo reikalavimo atsisakyti apyvartinių taršos leidimų pagal ATLPS2, galiojimo trukmės. Ją numatoma atliglioti po 2026 m. liepos mėn. vyksiančios orientacinės Direktyvos 2003/87/EB peržiūros, kaip nurodyta 30 straipsnyje. Prieš įsigaliojant šiam tam Jungtinio komiteto sprendimui, Lichtenšteinui nebūtų taikomos leidimų reguliuojamiems subjektams išdavimo, jų stebėsenos ir ataskaitų teikimo nuostatos.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sajungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sajungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

³ 2023 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2023/852, kuriuo dėl apyvartinių taršos leidimų, perkeltinų į Sajungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervą iki 2030 m., skaičiaus iš dalies keičiamas Sprendimas (ES) 2015/1814 (OL L 110, 2023 4 25, p. 21.)

⁴ 2023 m. liepos 27 d. Komisijos sprendimas (ES) 2023/1575 dėl 2024 m. pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą suteiktinų visos Sajungos apyvartinių taršos leidimų skaičiaus (OL L 192, 2023 7 31, p. 30).

⁵ 1994 m. lapkričio 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2894/94 dėl Europos ekonominės erdvės susitarimo įgyvendinimo tvarkos (OL L 305, 1994 11 30, p. 6).

Savoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį*“⁶.

4.1.2. *Taikymas aptariamuoju atveju*

EEE jungtinis komitetas yra susitarimu, būtent EEE susitarimu, įsteigtas organas. Aktas, kurį turi priimti EEE jungtinis komitetas, yra teisinę galią turintis aktas. Vadovaujantis EEE susitarimo 103 ir 104 straipsniais, numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę.

Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama. Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis kartu su Tarybos reglamento (EB) Nr. 2894/94 1 straipsnio 3 dalimi.

4.2. **Materialinis teisinis pagrindas**

4.2.1. *Principai*

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2894/94 1 straipsnio 3 dalį materialinis teisinis pagrindas visų pirmo priklauso nuo ES teisės akto, kuris turi būti įtrauktas į EEE susitarimą, materialinio teisinio pagrindo.

Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jų sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. *Taikymas aptariamuoju atveju*

Kadangi Jungtinio komiteto sprendimu į EEE susitarimą įtraukiama Reglamentas (ES) 2023/957, Direktyva (ES) 2023/959, Sprendimas (ES) 2023/852 ir Komisijos sprendimas (ES) 2023/1575, ši Tarybos sprendimą tikslina grįsti tuo pačiu materialiniu teisiniu pagrindu, kokiui grindžiami įtraukiami aktai. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 192 straipsnio 1 dalis.

4.3. **Išvada**

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 192 straipsnio 1 dalis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2894/94 1 straipsnio 3 dalimi.

5. **NUMATOMO AKTO SKELBIMAS**

EEE jungtinio komiteto aktu bus iš dalies pakeistas EEE susitarimo XX priedas (Aplinka), todėl tikslina priimtą aktą paskelbtį *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

⁶ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniame komitete, dėl EEE susitarimo XX priedo (Aplinka) dalinio pakeitimo

(Jūrų transportui ir stacionariems įrenginiams taikoma ATLPS)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į 1994 m. lapkričio 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2894/94 dėl Europos ekonominės erdvės susitarimo įgyvendinimo tvarkos⁷, ypač į jo 1 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 1994 m. sausio 1 d. įsigaliojo Europos ekonominės erdvės susitarimas⁸ (toliau – EEE susitarimas);
- (2) pagal EEE susitarimo 98 straipsnį EEE jungtinis komitetas gali nuspresti iš dalies pakeisti, be kita ko, EEE susitarimo XX priedą (Aplinka);
- (3) į EEE susitarimą turėtų būti įtrauktas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/957⁹, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/959¹⁰, Europos

⁷ OL L 305, 1994 11 30, p. 6.

⁸ OL L 1, 1994 1 3, p. 3.

⁹ 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/957, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/757 siekiant numatyti, kad į ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą būtų įtraukta jūrų transporto veikla, ir numatyti papildomų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo ir teršalų iš papildomų laivų tipų išmetimo stebeseną, ataskaitų teikimą ir tikrinimą (OL L 130, 2023 5 16, p. 105).

¹⁰ 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/959, kuria iš dalies keičiamas Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sajungoje, ir Sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo (OL L 130, 2023 5 16, p. 134).

Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2023/852¹¹ ir Komisijos sprendimas (ES) 2023/1575¹²;

- (4) todėl EEE susitarimo XX priedas (Aplinka) turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (5) todėl Sajungos pozicija EEE jungtiniame komitete turėtų būti grindžiama pridedamu sprendimo projektu,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sajungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniame komitete dėl siūlomo EEE susitarimo XX priedo (Aplinka) dalinio pakeitimo, grindžiama prie šio sprendimo pridėtu EEE jungtinio komiteto sprendimo projektu.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*

¹¹ 2023 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2023/852, kuriuo dėl apyvartinių taršos leidimų, perkeltinų į Sajungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervą iki 2030 m., skaičiaus iš dalies keičiamas Sprendimas (ES) 2015/1814 (OL L 110, 2023 4 25, p. 21.)

¹² 2023 m. liepos 27 d. Komisijos sprendimas (ES) 2023/1575 dėl 2024 m. pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą suteiktinų visos Sajungos apyvartinių taršos leidimų skaičiaus (OL L 192, 2023 7 31, p. 30).